

L E G E
Codul electoral (extrase)
Nr.1381-XIII din 21.11.97
Monitorul Oficial al R.Moldova nr.81/667 din 08.12.1997

* * *

Articolul 46. Drepturile garantate ale concurenților electorali

(1) Concurenții electorali participă, pe bază de egalitate, la campania electorală, beneficiază de drepturi egale în folosirea mijloacelor de informare în masă, inclusiv a radioului și televiziunii, finanțate de la buget.

(2) Tuturor concurenților electorali li se oferă posibilități egale în asigurarea tehnico-materială și financiară a campaniei electorale.

(3) Candidații, pe durata campaniei electorale, beneficiază de dreptul de a fi degrevați de atribuțiile de la locul de muncă permanent fără menținerea salariului.

(4) În cazul alegerilor parlamentare candidații au dreptul la călătorie gratuită cu orice tip de transport public (cu excepția taximetrelor) pe întreg teritoriul țării, iar în cazul alegerilor locale acest drept poate fi exercitat doar în raza circumscripției electorale respective.

(5) Pe durata perioadei electorale, candidații nu pot fi concediați ori transferați la o altă muncă sau funcție fără acordul lor, precum și nu pot fi trași la răspundere penală, arestați, reținuți sau supuși unor sancțiuni administrative fără consimțământul organului electoral care i-a înregistrat, cu excepția cazurilor de infracțiuni flagrante.

(6) Concurentul electoral poate să-și retragă candidatura printr-o declarație scrisă, adresată organului electoral care l-a înregistrat, dar nu mai târziu de 7 zile pînă la ziua alegerilor. Partidele, organizațiile social-politice și blocurile electorale pot opera orice modificări în listele înregistrate, cu respectarea acestui termen și a prevederilor articolelor 79 și 126. După expirarea termenului menționat, înregistrarea concurentului electoral poate fi anulată doar de organul electoral care l-a înregistrat, în baza deciziei instanței de judecată, precum și în caz de deces al acestuia sau survenire a condițiilor stabilite la art.13 alin.(2).

(7) Dacă concurentul electoral își retrace candidatura sau înregistrarea este anulată după ce buletinele de vot au fost tipărite, în buletin, în dreptul acestuia, biroul electoral al secției de votare va aplica ștampila cu mențiunea "Retras".

(8) Concurentul electoral care și-a retras candidatura este obligat să recupereze mijloacele tehnico-materiale și financiare ce i-au fost alocate din buget pentru a-și desfășura campania electorală.

[Art.46 modificat prin Legea nr.75-XVI din 23.03.2007, în vigoare 30.03.2007]

[Art.46 modificat prin Legea nr.248-XVI din 21.07.2006, în vigoare 18.08.2006]

[Art.46 modificat prin Legea nr.176-XVI din 22.07.05, în vigoare 12.08.05]

[Art.46 modificat prin Legea nr.842-XV din 14.02.2002]

[Art.46 modificat prin Legea nr.796-XV din 25.01.2002]

[Art.46 modificat prin Legea nr.1227-XIV din 21.09.2000]

[Art.46 modificat prin Legea nr.1107-XIV din 30.06.2000]

[Se declară neconstituțional alin.6 art.46 prin Hot.Curții Constituționale nr.43 din 27.07.99]

[Art.46 modificat prin Legea nr.480-XIV din 02.07.99]

[Art.46 modificat prin Legea nr.268-XIV din 04.02.99]

Articolul 47. Agitația electorală

(1) Cetățenilor Republicii Moldova, partidelor și altor organizații social-politice, blocurilor electorale, candidaților și persoanelor de încredere ale candidaților li se oferă dreptul de a supune discuțiilor libere și sub toate aspectele programele electorale ale concurenților electorali, calitățile politice, profesionale și personale ale acestora, precum și de a face agitație în favoarea sau în defavoarea candidaților în cadrul adunărilor, mitingurilor, întîlnirilor cu alegătorii, prin intermediul mijloacelor de informare în masă sau altor forme de comunicare ce exclud încălcarea ordinii publice și normelor etice.

Agitația electorală în favoarea concurentului electoral se admite numai după înregistrarea acestuia de către organul electoral.

(2) Instituțiile publice ale audiovizualului acordă gratuit concurenților electorali timp de antenă pentru dezbateri publice în perioada campaniei electorale în limitele stabilite de Comisia Electorală Centrală. Pentru publicitate electorală contra plată, fiecărui concurent electoral i se acordă timp de antenă ce nu va depăși 2 ore pe întreaga perioadă a campaniei electorale, inclusiv nu mai mult de 2 minute pe zi la fiecare instituție.

(3) Instituțiile private ale audiovizualului pot organiza, în condiții echitabile pentru toți concurenții electorali, dezbateri în cadrul meselor rotunde, cu invitarea reprezentanților tuturor concurenților electorali, toți împreună sau în grupuri formate conform anumitor criterii anunțate în prealabil de Comisia Electorală Centrală. Luările de cuvânt ale participanților la emisiune se cronometrează, totodată, tuturor concurenților electorali li se oferă timp egal. Orarul punerii pe post a emisiunilor respective, aprobat de Comisia Electorală Centrală, va fi adus la cunoștința concurenților electorali cu 7 zile calendaristice înainte de punerea pe post a fiecărei emisiuni. Timpul de antenă pentru publicitate electorală contra plată nu va depăși 2 minute pe zi pentru un concurent electoral la fiecare instituție.

(4) În perioada desfășurării dezbaterilor electorale, în afara timpului de antenă gratuit, nu se admite difuzarea materialelor publicitare despre activitatea concurenților electorali sau cu participarea acestora și a persoanelor lor de încredere, a reportajelor televizate sau radiofonice de la întâlnirile concurenților electorali cu alegătorii, despre vizitele de lucru ale concurenților din rîndul conducătorilor de rang republican sau raional în colectivele de muncă. Nici un concurent electoral nu va avea priorități în virtutea funcției pe care o ocupă.

(5) Răspunderea pentru conținutul materialelor electorale publicitare, difuzate sau publicate, o poartă concurentul electoral. Fiecare material publicitar trebuie să includă denumirea concurentului electoral, data tipăririi, tirajul materialului și denumirea tipografiei care l-a tipărit.

(6) Instituțiile audiovizualului, publice și private, vor crea tuturor concurenților electorali condiții egale la procurarea timpului de antenă, stabilind taxe egale. Condițiile de rezervare a timpului de antenă și taxele respective se comunică cu 7 zile calendaristice înainte de punerea pe post a emisiunilor respective. Plata pentru timpul de antenă acordat concurenților electorali nu poate depăși plata încasată în mod obișnuit pentru publicitatea comercială. Timpul de antenă pentru publicitate electorală se acordă la unele și aceleași ore de emisie.

(7) În perioada electorală, toate emisiunile analitice, informative, de divertisment sau alte emisiuni care vizează, într-un fel sau altul, subiecții electorali se difuzează cu respectarea concepției și regulamentului corespunzătoare. Emisiunile care vizează, direct sau indirect, subiecții electorali vor fi difuzate numai cu genericul "Electorală", pentru contabilizarea timpilor de antenă. Dacă unui subiect electoral i se aduc prejudicii de imagine în afara emisiunilor cu genericul "Electorală", acesta va beneficia neîntârziat de dreptul la replică în aceleași condiții.

(8) În ziua alegerilor, mijloacele de informare în masă, pînă la închiderea secțiilor de votare, nu vor difuza rezultatele chestionării alegătorilor privind votarea "pentru" sau "contra" sau nevotarea concurenților electorali.

(9) Refuzul de a difuza sau publica, în condițiile prezentei legi, publicitatea electorală, contra plată sau gratuit, poate fi contestat în instanța de judecată.

(10) Concurenții electorali pot organiza întâlniri cu alegătorii. Consiliile și birourile electorale și autoritățile administrației publice locale sînt obligate să asigure desfășurarea unor astfel de întâlniri în termene și în condiții egale.

(11) Pe parcursul campaniei electorale, precum și pe parcursul desfășurării referendumului timpii de antenă acordați serviciilor de presă ale Parlamentului, Președinției și Guvernului nu pot fi folosiți în scopul agitației electorale ori în scopul agitației pentru sau contra propunerii supuse referendumului.

(12) Din momentul înregistrării de către organul electoral respectiv concurenții electorali au dreptul să expună afișe electorale, al căror conținut nu poate să contravină legii și normelor etice. Modalitatea plasării în condiții egale a publicității electorale pe panourile publicitare, inclusiv pe cele aflate în proprietate privată, se aprobă de Comisia Electorală Centrală și se aduce la cunoștință publică concomitent cu începerea perioadei electorale.

(13) Autoritățile administrației publice locale sînt obligate ca, în termen de 3 zile de la data înregistrării concurentului electoral, să stabilească și să garanteze un minim de locuri speciale de afișaj electoral, să stabilească localurile pentru desfășurarea întîlnirilor cu alegătorii. Deciziile (dispozițiile) respective sînt afișate imediat la sediul acestor autorități și aduse la cunoștință subiecților interesați prin intermediul mijloacelor de informare în masă, al altor mijloace de comunicare disponibile.

(14) În ziua alegerilor și cea precedentă ei nu se admite nici un fel de agitație.

[Art.47 modificat prin Legea nr.248-XVI din 21.07.2006, în vigoare 18.08.2006]

[Art.47 modificat prin Legea nr.176-XVI din 22.07.05, în vigoare 12.08.05]

[Art.47 modificat prin Legea nr.796-XV din 25.01.2002]

[Art.47 modificat prin Legea nr.894-XIV din 23.03.2000]

[Art.47 modificat prin Legea nr.480-XIV din 02.07.99]

[Art.47 modificat prin Legea nr.268-XIV din 04.02.99]

Articolul 63. Observatorii

(1) La cererea concurenților electorali, consiliul electoral de circumscripție acreditează cîte un observator pentru monitorizarea alegerilor în secțiile de votare. Persoanele de încredere ale candidaților, de asemenea, pot fi acreditate ca observatori. Dacă consiliul electoral de circumscripție respinge candidatura propusă pentru acreditare de către concurentul electoral conform prezentului alineat, el va aduce la cunoștința acestuia motivele deciziei sale.

(2) La cererea concurenților electorali, Comisia Electorală Centrală acreditează cîte un observator pentru monitorizarea alegerilor în secțiile de votare constituite în afara Republicii Moldova. În calitate de observatori pot fi acreditați atît cetățeni ai Republicii Moldova aflați în străinătate, cît și reprezentanți ai organizațiilor internaționale și neguvernamentale din străinătate.

(3) Comisia Electorală Centrală va acredita ca observatori la alegeri reprezentanți ai organizațiilor internaționale, ai guvernelor statelor străine și ai organizațiilor neguvernamentale din străinătate.

(4) Prin hotărîre a Comisiei Electorale Centrale sau a consiliilor electorale de circumscripție se acreditează observatori din partea asociațiilor obștești calificate din Republica Moldova. Se consideră calificată asociația obștească ce se ocupă, conform statutului ei, de apărarea drepturilor omului sau a valorilor democratice și este considerată de către Comisia Electorală Centrală sau, în cazul unor asociații regionale, de către consiliul electoral de circumscripție capabilă să exercite funcții civice în alegeri.

(5) Observatorii acreditați de Comisia Electorală Centrală pot monitoriza procesul electoral pe întreg teritoriul țării și la toate secțiile de votare, iar observatorii acreditați de consiliile electorale de circumscripție – doar pe teritoriul circumscripției respective. Observatorii acreditați au dreptul să asiste la toate operațiile electorale, la toate ședințele organelor electorale, inclusiv în ziua alegerilor, fără a interveni în procesul electoral sau în alte operații electorale, și să informeze președintele organului electoral despre neregulile observate.

(6) Observatorii pot fi acreditați înainte începerii perioadei electorale și își pot desfășura activitatea atît în ziua alegerilor, cît și înainte începerii, pe parcursul și după terminarea campaniei electorale. Regulamentul privind acreditarea observatorilor se aprobă prin hotărîre a Comisiei Electorale Centrale.

[Art.63 modificat prin Legea nr.248-XVI din 21.07.2006, în vigoare 18.08.2006]

[Art.63 modificat prin Legea nr.176-XVI din 22.07.05, în vigoare 12.08.05]

[Art.63 modificat prin Legea nr.1439-XIV din 28.12.2000]

Articolul 64. Reflectarea alegerilor în mijloacele de informare în masă

(1) În perioada electorală, mijloacele de informare în masă reflectă desfășurarea alegerilor conform regulamentului aprobat în acest scop de către Comisia Electorală Centrală.

(2) Reprezentanții mijloacelor de informare în masă se bucură de aceleași drepturi ca și observatorii acreditați.

(3) În perioada electorală, orice sondaje de opinie privind preferințele politice ale alegătorilor pot fi efectuate numai cu condiția înștiințării prealabile a Comisiei Electorale Centrale. Rezultatele acestor

sondaje pot fi date publicității cel târziu cu 5 zile înainte de ziua alegerilor. În ziua alegerilor, pînă la închiderea secțiilor de votare, se interzice a da publicității în mijloacele de informare în masă materiale, inclusiv interviuri cu alegătorii, despre numărul de voturi întrunite de concurenții electorali pe parcursul zilei și despre șansele lor, inclusiv rezultatele exit-poll-urilor. Organizațiile calificate care intenționează să organizeze exit-poll-uri își vor coordona activitatea cu Comisia Electorală Centrală, care va elabora regulile generale în domeniu.

(4) Mijloacele de informare în masă vor difuza, la solicitarea Comisiei Electorale Centrale, spoturi sociale și de educație civică și electorală, vor desfășura campanii de informare a alegătorilor despre procedura de vot și despre alte particularități ale votării.

(5) Instituțiile publice ale audiovizualului sînt obligate, iar cele private sînt în drept, la cererea Comisiei Electorale Centrale, să organizeze, pe parcursul întregii campanii electorale, dezbateri publice în condiții echitabile, pentru toți concurenții electorali. Acestora li se oferă nu mai puțin de 90 de minute pe zi, timp care poate fi utilizat pentru una sau mai multe emisiuni.

(6) Instituțiile audiovizualului sînt în drept să aleagă formatul dezbaterilor, cu condiția respectării, în ansamblu, a egalității, pentru toți concurenții electorali, a timpului acordat pentru participare la dezbateri.

[Art.64 modificat prin Legea nr.248-XVI din 21.07.2006, în vigoare 18.08.2006]

[Art.64 modificat prin Legea nr.176-XVI din 22.07.05, în vigoare 12.08.05]

[Art.64 modificat prin Legea nr.796-XV din 25.01.2002]